

Ørsted A/S
Kraftværksvej 53
7000 Fredericia

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato	19. januar 2026
Sagsbehandler	Mette Sejerup Rasmussen
Sagsid	MIS-25/002397

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven til demontering af master i moser ved Måde

Esbjerg Kommune giver hermed dispensation til nedrivning af elmaster og udgravning af fundamenter i en beskyttet naturtype på matr.nr. 4a, 4b og 4r Måde, Esbjerg Jorder.

Arealerne ejes af Esbjerg Kommune, og kan ses på figur 1 og 2.

Dispensationen gives på følgende vilkår, som skal overholdes ved udførelse af projektet:

1. Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet den 16. februar 2026.
2. Det forudsættes, at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
3. Ved anlægsarbejde i perioden 15. marts til 1. september, skal hele arbejdspladsen inkl. køreveje være omkranset af et lukket paddehegn fra solnedgang til solopgang. Paddehegnet skal stå stramt og uden huller, hvor padderne kan trænge igennem. Vegetationen skal holdes i en maksimum højde på 20 cm på ydersiden af hegnet, så padderne ikke kan benytte vegetationen til at kravle ind i området.
4. Anlægsarbejdet må ikke skabe varige spor i den beskyttede naturtype. Det kan f.eks. ske ved brug af køreplader, hvis jordbunden er blød.
5. Der må ikke foretages nogen form for ændringer af terrænet uden for det tilladte udgravningsareal. Der må heller ikke efterlades jordbunker eller lignende.
6. Når arbejdet er færdigt, skal du give besked til Natur & Vandmiljøkontoret, så vi kan kigge forbi og se, om projektet er udført som aftalt.

Disse vilkår er stillet for at sikre og beskytte naturværdierne i området. Kontakt os meget gerne, hvis der er tvivl om, hvordan vilkårene skal udføres eller overholdes.

Dispensationen er ikke længere gyldig, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra i dag eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Baggrund for dispensationen

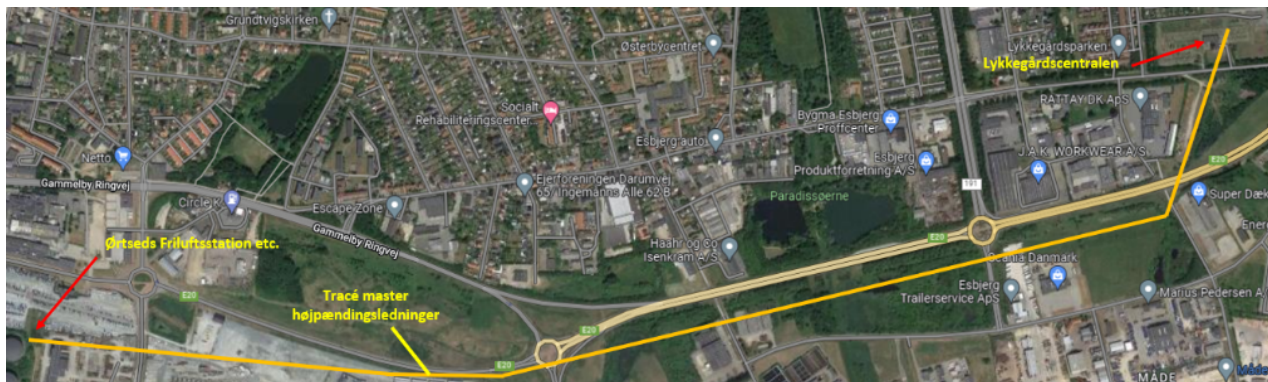
Ansøgers oplysninger

Rambøll har den 29. september 2025 på vegne af Ørsted A/S søgt om lov til at fjerne 3 elmaster der står i mose-områder i forbindelse med lukningen af Esbjergværket. Dispensationen er givet på baggrund af ansøgningen samt efterfølgende dialog omkring projektet.

Rambøll har oplyst, at Ørsted Bioenergy ønsker at nedtage eksisterende højspændingsmaster fra Friluftsstation placeret på området (Sahara 2C Vest) i den vestlige del af Esbjerg havn til Lykkegårdscentral i den østlige del af Esbjerg havn, hvor master er placeret på forskellige matrikler tilhørende forskellige matrikelejere (Esbjerg havn, Esbjerg kommune, private matrikelejer etc.), se Figur 1.

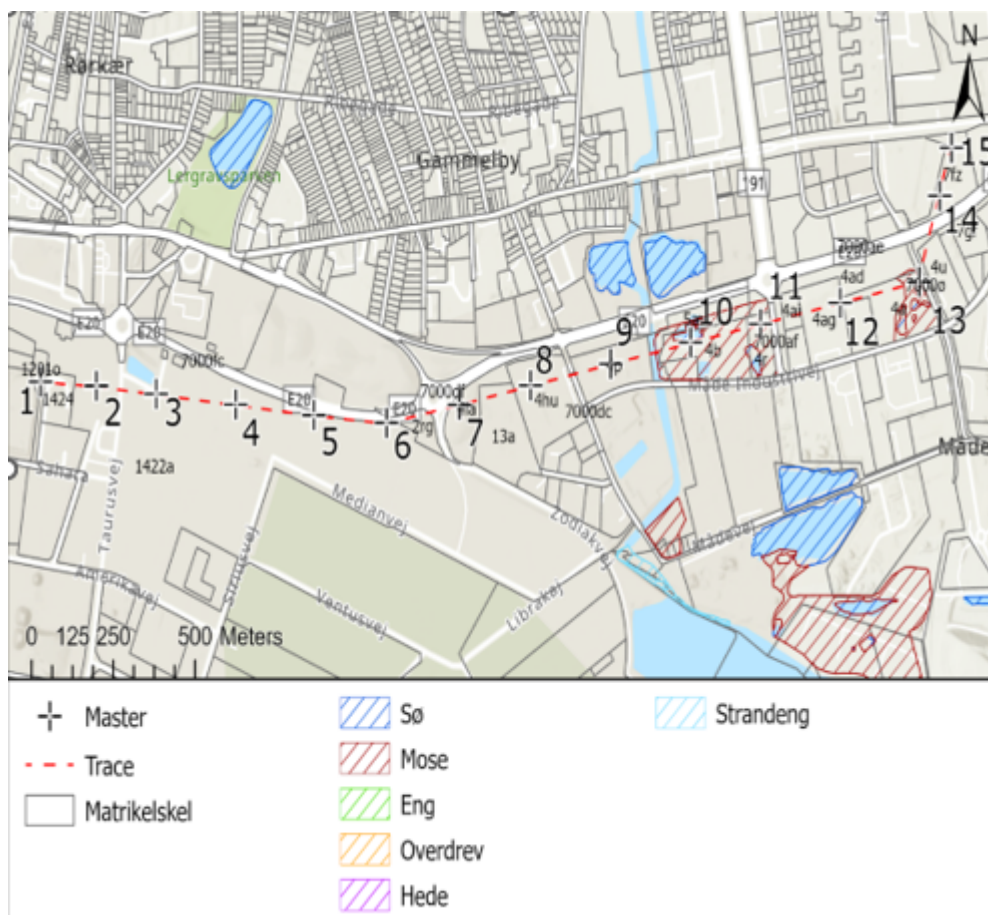
Afkobling og nedtagning af ledninger (højspændingskabler) imellem master er udført under anden entreprise-kontrakt før nedrivning af eksisterende højspændingsmaster og fundamenter igangsættes.

Nedtagning af ledninger imellem master er udført.

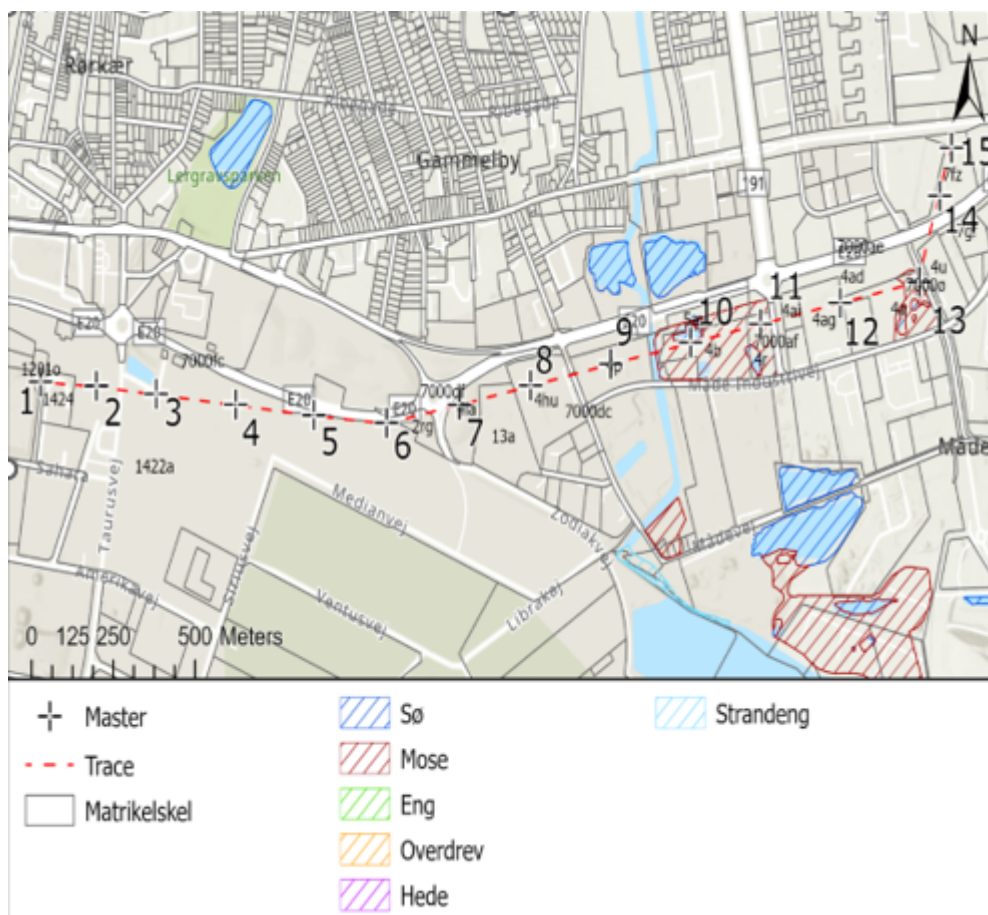

Figur 1. Tracé master højspændingsledninger

Højspændings tracé omfatter 15 galvaniserede master som er fastgjort til pælefunderede betonfundamenter, hvor master er placeret på havnearealer for lagring af vindmøllekomponenter, græsområder og bevoksede områder tæt på veje. Tre af masterne (10, 11 og 13) står på arealer, der er vanskeligt tilgængelige og omfattet af vejledende §3 registrering af typen mose, se

Figur 2 og Figur 3.

Figur 2. Matrikelkort fra Danmarks Arealinformation¹ samt vejledende kortlægning af §3-beskyttet natur.

Figur 3. Placering af masterne 10, 11 og 13. Mast 10 (tv, markeret med gult) set fra Måde Industrivej. Mast 11 (midt) set fra Jernevej. Mast 13 (th) set fra Måde Kirkevej.

¹ <https://danmarksarealinformation.miljoportal.dk/>

Naturpåvirkning ved nedrivning af master

Masterne 10 og 11 står på matrikel 4b og 4r og mast 13 står på matrikel 4a. Begge områder er kortlagt som beskyttet mose. På disse arealer foretages en delvis nedrivning, hvor fundamenterne efterlades. Denne løsning er valgt for at minimere behovet for udgravning og undgå grundvandssænkning samt for at minimere behovet for kørsel i mosen med tunge maskiner.

Naturtilstand omkring masterne 10 og 11

Masterne 10 og 11, der er placeret på matriklerne 4B og 4R, der er kortlagt som beskyttet mose. Moseområdet dækker et samlet areal på 5,02 ha og er senest besigtiget hhv. d. 25. februar og d. 25. juni 2025. Her viste besigtigelsen, at grundvandet står i terræn, og arealets vegetation blev vurderet at være domineret af tagrør og med mindre forekomst af mosser i bunden samt spredte vedplanter omkring placeringen af mast 10, og tættere krat og buske omkring placeringen af mast 11, se Figur 4. På arealerne findes desuden beskyttet sø meget tæt på placeringen af mast 10. Søen vurderes at være et egnet ynglested for padder med flade brinker og åben vandflade. Dog med brinkvegetation af tagrør.

Figur 4. Besigtigelsesfotos fra matrikel 4B taget hhv. d. 25. februar 2025 (tv) og 25. juni 2025 (midt). Beskyttet sø på arealet tæt på placeringen af mast 10 (th).

Naturtilstand omkring mast 13

Mast 13 er placeret på matrikel 4A, der er kortlagt som beskyttet mose. Moseområdet dækker et samlet areal på 0,8 ha og er senest besigtiget hhv. d. 25. februar og d. 25. juni 2025. Her fremstod arealet med højtliggende, tørre partier domineret af buske, særligt pil. Bundvegetationen var ved besigtigelsen sparsom, se

Figur 5. På arealet findes flere mindre søer nær placeringen af mast 13. Nogle af søerne er tilgroet med pilekrat, andre er med flade brinker og åben vandflade, og vurderes at være egnede ynglesteder for padder. Mast 13 er placeret på et areal uden mosepræg, men med dominans af tørbundsvegetation som hindbær, agertidsel og hundegræs.

Figur 5. Besigtigelsesfotos fra matrikel 4A taget d. 25. februar 2025 (tv). Paddeegnet sø på matrikel 4A med åben vandflade (midt). Tilgroet sø på matrikel 4A (th).

Nedrivningsmetode

På alle tre arealer er højtstående grundvand og undergrund med forventet høj permeabilitet. Det vurderes derfor, at det ikke er muligt at tørholde til udgravning af fundamenterne uden at etablere en

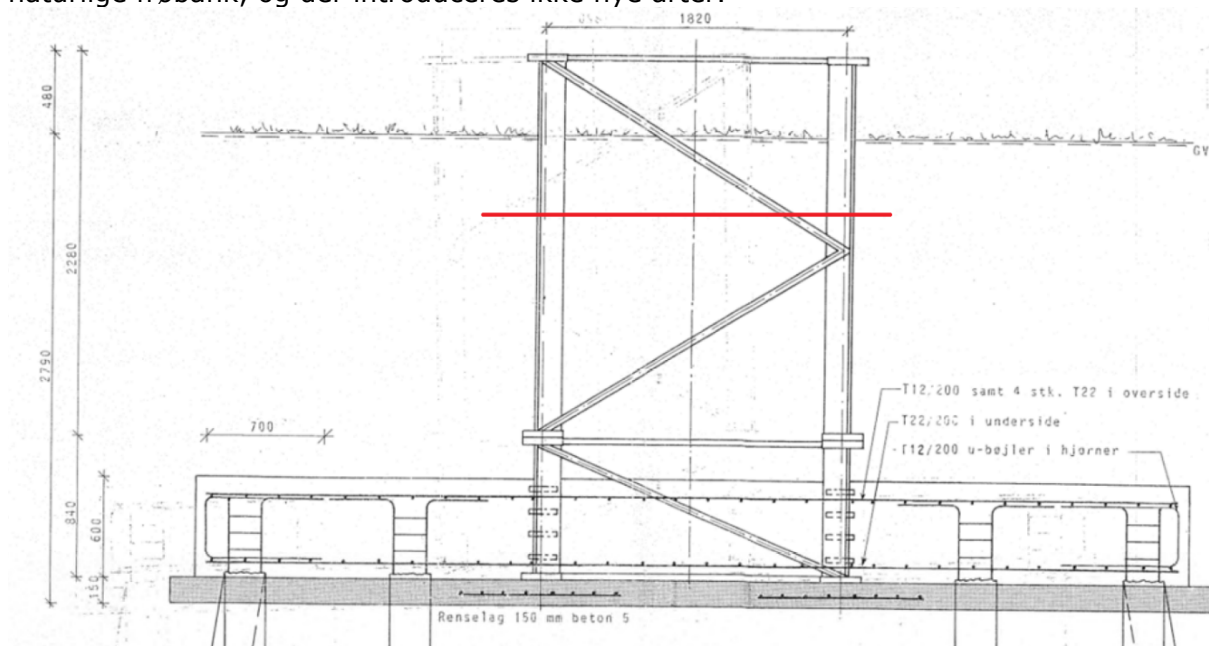
inddæmmet udgravning ved eksempelvis opsætning af spuns, hvilket ikke ønskes i beskyttet mose.

På alle tre arealer vurderes grundvandssænkning potentielt at kunne påvirke de nærtliggende søer. De tre master nedrives derfor kun delvist, dvs. at masten skæres af 0,75 - 1 meter under terræn og fjernes, som vist på Figur 6.

Processen kræver minimal udgravning omkring masterne, der kan udføres med minigraver. Masterne løftes ud med en kran og det resterende efterlades under terræn. Herved påføres mindst muligt skade på den §3-beskyttede mose og tilstødende søer. Der fjernes træer og buske for at etablere adgangsvej fra hhv. Måde Industrivej til mast 10 (ca. 90 meter), fra Måde Industrivej til mast 11 (ca. 30 meter) og fra Måde Kirkevej (ca. 15 - 18 meter).

Til adgangsvejene anvendes særlige vådområde-køreplader. Etablering af adgangsvej til masterne forventes at tage ca. 1-3 uger. Nedtagning af masterne forventes at tage 1-2 dage pr. mast. Der udarbejdes en målfast 2D tegning af placering af de afklippede "masteben", som indleveres til kommunen efter fjernelsen af masterne. Overfladen reetableres efter graveperiodens ophør.

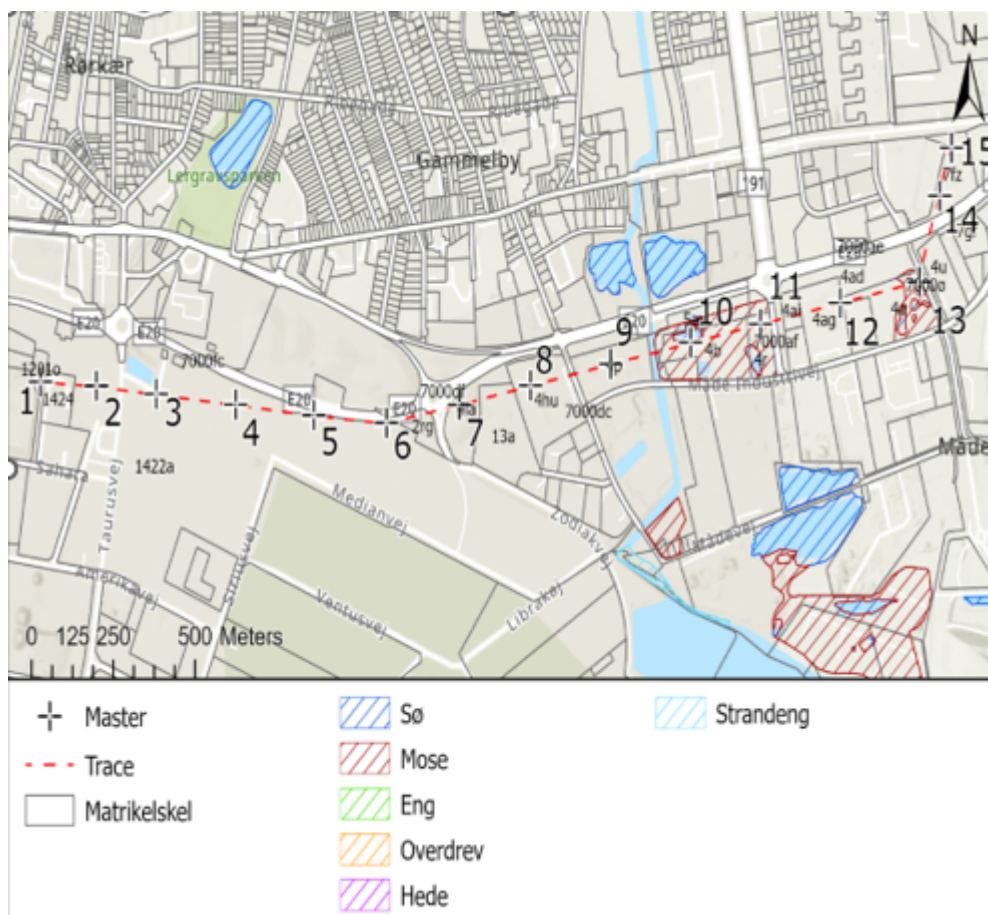
Til reetablering anvendes den jord, der er opgravet på lokaliteten, så det derved sikres, at der ikke introduceres materiale fra andre kilder. Jorden håndteres i to kategorier, så overjord (afgravet fra terræn til 30 cm dybde) genanvendes som overjord. På denne måde bibeholdes områdets naturlige frøbank, og der introduceres ikke nye arter.

Figur 6. Tværsnitstegning af mast og mastefundamenter. Masten afskæres i 0,75 - 1 meter under terræn som markeret med rødt.

Påvirkede matrikler

Der påvirkes tre matrikler med registrerede forekomster af §3-beskyttet mose, se

Figur 2, og Tabel 1. Matriklerne er ejet af Esbjerg Kommune.

Tabel 1. De påvirkede matrikler med registreret natur

Matrikelnummer	Ejerlav	Ejendom
4b	Måde, Esbjerg Jorder	10144850
4r	Måde, Esbjerg Jorder	10144850
4a	Måde, Esbjerg Jorder	9998662

Forekomst af beskyttede arter

Indenfor den store mose (matrikel 4b og 4r) er der registreret forekomst af skrubtudse i 2012². Selvom registreringen er gammel, vurderes det relevant at antage, at der fortsat er padder i området. Skrubtudse er fredet efter artsfredningsbekendtgørelsen (BEK nr 521 af 25/03/2021³).

Der er desuden registreret strandtudse flere steder omkring Esbjerg Havn⁴. Strandtudse løber langt, og kan derfor potentielt passere igennem området. Det vurderes dog, at arealerne ikke har relevans for arten, da den yngler i temporære vandhuller med sparsom vegetation og fordi artens haletudser er meget følsomme overfor prædation og konkurrence

² Naturbesigtigelse, Danmarks Miljøportal, <https://naturereport.miljoportal.dk/577354>

³ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/521>

⁴ Artsregistrering, Arter.dk, <https://arter.dk/search/record-search?excludeUnderlyingTaxons=true&searchText=strandtudse&hasMedia=false&includeDescendantTaxons=true&includeSpeciesGroupFacet=true&includeOrphanRecords=false&tabMode=Map>

med andre padder, såsom skrubtudse⁵. Strandtudse er beskyttet efter habitatdirektivets bilag IV (Habitatbekendtgørelsen, BEK nr 1098 af 21/08/2023⁶).

For at tage hensyn til forekomsten af beskyttede padder, opstilles paddehegn omkring køreveje og arbejdspladser i hele arbejdsperioden. Paddehegn opstilles forud for arternes yngleperiode. For de to arter er dette perioden fra starten af april til midt i august. Krav til paddehegn følger standardbetingelser jf. Vejdirektoratets vejregler⁷.

Tidsplan

Tidsplanen for nedtagning af master og fjernelse af fundamenter er planlagt til opstart i februar 2026 og afslutning til juni 2026, hvor nedtagning af master er fra master 1 til mast 9 efterfuldt af masterne 12, 14 og 15. Nedtagning af masterne 10, 11 og 13 er jf. seneste tidsplan angivet til at foregå fra ultimo februar til medio marts 2026.

Natura 2000 og særligt beskyttede arter

Masterne står godt 1 km fra nærmeste Natura 2000-område. Det drejer sig om habitatområde nr. 78 – Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde og fuglebeskyttelsesområde nr. 57 – Vadehavet.

Nedbrydning af masterne vil påvirke området omkring master med støj og i starten af projektperioden formodentligt også med lys, i en del af arbejdstiden. Påvirkningen vil dog være lokaliseret helt lokalt omkring masterne, der vil grundet afstanden til Natura 2000-området, derfor ikke være en direkte påvirkning af Natura 2000-området og grundets arbejds karakter, vil der heller ikke være en påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for de særligt beskyttede dyre- og plantearter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Da der vil kunne forekomme padder i området, herunder også bilag IV-arter, vil der blive opsat paddehegn omkring arbejdsplads og køreveje forud for arternes yngleperiode. Med paddehegn og en forholdsvis kort arbejdsperiode for hver mast der nedtages (ca. 15 dage), vurderes arbejdet at kunne udføres uden der sker en påvirkning af eventuelle bilag IV-padder i området.

Flagermus vil kunne benytte området til at fouragere i, der er derimod ikke strukturer der understøtter rastende eller ynglende flagermus omkring masterne og da arbejdet med nedtagningen er kortvarig og vil foregå om dagen, vurderes eventuelle flagermus der benytter området til fødesøgning ikke at blive påvirket.

Odderen forekommer ved de fleste vandløb i Esbjerg Kommune og er også registreret ved kysten. Det nærliggende vandløb Præstegårdsbækken er primært et spildevandsteknikanlæg, hvor opgang af fisk er næsten umulig.

⁵ Arter.dk artsbeskrivelse, Strandtudse: <https://arter.dk/taxa/90002>

⁶ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2023/1098>

⁷ Vejdirektoratets vejregler for vildthejn og paddehegn: <https://vejregler.dk/h/7e0fba84-06dd-483b-898a-c7b3e3affaa1/f6989a9017864c51864bcea8e95cf6b3?showExact=true#page=64&dest=XYZ>

Der kan dog være fisk i Paradissøerne, der ligger i forbindelse med Præstegårdsbækken. Der er ikke registreret odder ved bækken og der vurderes ikke at være et stort nok fødegrundlag til, at mosen ved Præstegårdsbækken vil kunne være et yngleområde for odder eller til andet end eventuel strejfende oddere. På den baggrund vurderes den kortvarige nedbrydning af masterne ikke at kunne påvirke eventuelle oddere i området.

Øvrige bilag IV-arter der forekommer i Esbjerg Kommune vil grundet deres økologiske krav ikke forekomme i området.

Samlet set vurderes projektet med de stillede vilkår ikke at kunne påvirke strengt beskyttede bilag IV-arter der måtte forekomme i området.

Kommunens vurdering

Kommunen har besigtigede arealerne ved flere lejligheder i forbindelse med anden sagsbehandling i løbet af de sidste par år og har intet yderligere at tilføje til naturområderne og naturtilstanden som den er beskrevet ovenfor i projektbeskrivelsen.

Områderne er beliggende i byzone.

Naturbeskyttelsesloven indeholder et forbud mod at ændre beskyttede naturområders tilstand. Loven giver dog mulighed for, at kommunen i særlige tilfælde kan gøre undtagelser fra forbuddet.

Kommunen vurderer, at der i dette tilfælde er særlige forhold til stede, og at der kan gives dispensation til det ansøgte.

Der er i afgørelsen lagt vægt på at;

- Ved lukning af Esbjergværket vil luftledningsanlægget ikke skulle bruges mere og vil derfor blive betragtet som affald. Master og ledninger skal derfor fjernes i det omfang det er muligt uden at skabe en øget miljøpåvirkning. Naturværdierne i de tre områder der påvirkes er moderate og arbejdet kan udføres indenfor en meget kort periode og naturtyperne vurderes efter endt arbejde hurtigt at reetablere sig igen.

Naturtypen vil også fremover være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Fremtidige ændringer af naturtypens mål derfor ikke foretages uden en ny dispensation.

Dispensationen og de stillede vilkår er bindende for ejere og andre personer, som har rettigheder over arealet. Det er altid ejerens ansvar, at der ikke foregår ulovlige indgreb i den beskyttede natur.

Bruges arealet af en anden, for eksempel en forpagter, har brugeren også et ansvar for at overholde loven. Det er desuden dit ansvar som ansøger ansøgerens pligt at oplyse eventuelle andre, der skal udføre arbejdet, om hvad der står i dispensationen.

Lovgrundlag og andre tilladelser

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven, lovebekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024.

Denne dispensation fra naturbeskyttelsesloven fritager ikke dig fra at skulle indhente tilladelse til forhold som reguleres af anden lovgivning. Hvis dele af projektet kræver andre tilladelser, skal du huske at søge om tilladelse til dem.

Det kan for eksempel være hvis:

- Der vil blive ledt grundvand ud i vandløb.
- Der foretages ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, så der opstuvendes vand på andres ejendom.
- Der flyttes jord mellem forskellige matrikler.

Hvis der skal udføres gravearbejde i forbindelse med projektet, kan du anmode Museum Vest om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Det står i museumsloven, at gravearbejde skal standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder. Sker dette, skal Museum Vest straks kontaktes.

Klagemuligheder

Denne dispensation kan påklages af blandt andre arealets ejer og en række foreninger. Hvem der kan klage, og hvordan man bærer sig ad, er beskrevet i vedlagte klagevejledning.

Når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager, kan projektet udføres. Hvis der bliver klaget over dispensationen, giver kommunen dig straks besked.

Hvis der er spørgsmål til dispensationen, kan jeg kontaktes på mail eller telefon som angivet øverst på første side.

Esbjerg Kommunes behandling af personoplysninger

Når du henvender dig til os, udleverer du nogle personoplysninger. Personoplysningerne bruger vi, når vi behandler og besvarer din henvendelse, og de kan blive gemt til brug for vores videre sagsbehandling.

Vi har ansvar for, at dine oplysninger behandles og opbevares forsvarligt indenfor rammerne af EU's databeskyttelsesforordning.

[Læs mere om vores behandling af dine persondata på www.esbjerg.dk](http://www.esbjerg.dk)

Venlig hilsen

Mette Sejerup Rasmussen
Teamkoordinator

Bilag:

Klagevejledning

Kopi af dette brev er sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening: (dn@dn.dk) og (dnesbjerg-sager@dn.dk).

Dansk Ornitologisk Forening: (natur@dof.dk) og (esbjerg@dof.dk).

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (mail@sgav.dk)

Naturstyrelsen: (nst@nst.dk).

Museum Vest: (kontakt@musvest.dk).

Friluftsrådet: (esbjerg@friluftsradet.dk) og
(lokalraad@friluftsradet.dk).

Dansk Botanisk Forening: (dbf.oestjylland@gmail.com).

Danmarks Sportsfiskerforbund: (post@sportsfiskerforbundet.dk),
(vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk).

Dansk Fritidsfiskerforbund: (teamstr@gmail.com).

Dansk Forening for Rosport: (dffer@roning.dk).

Dansk Kano og Kajak Forbund: (miljo@kano-kajak.dk).

Nationalpark Vadehavet: (vadehavet@danmarksnationalparker.dk).

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal senest være indgivet den 16. februar 2026, der er 4 uger efter offentliggørelse på kommunens hjemmeside.

Reglerne omkring klage er beskrevet i naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.

Følgende kan klage over afgørelsen:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, samt
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, får du omgående besked herom, og Miljø- og Fødevareklagenævnets endelige afgørelse må så afventes. Hvis der ikke bliver klaget, må dispensationen udnyttes, når klagefristen er udløbet.

Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk - typisk med NEM-ID. Klagen sendes automatisk fra Klageportalen til os. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900,- for privatpersoner og på kr. 1.800,- for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til [Miljø- og Fødevareklagenævnet](mailto:Miljo-og-Foedevareklagenavnet@esbjergkommune.dk). Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget](#).

Du må ikke gå i gang med det projekt, som du har fået dispensation til, før klagefristen er udløbet. En klage over afgørelsen medfører desuden at du ikke må gå i gang med projektet, før klagen er behandlet af klagenævnet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller - i forbindelse med klage - af Miljø- og Fødevareklagenævnet.